

opusdei.org

Oremus pro Patre

Pri príležitosti výročia žiadosti
o prijatie do Opus Dei
súčasného preláta o. Fernanda
Ocariza (7.9.1961)
uverejňujeme úryvok zo štúdie
„Las Preces del Opus Dei:
comentario histórico-teológico“,
Juan Rego Bárcena, SetD 2022,
str. 231-304.

07.09.2023

Oremus pro Patre

*Misericórdia Dómini ab æterno et
usque in æternum super eum: custodit
enim Dóminus omnes diligentes se.*

Počas generálneho volebného kongresu v roku 1975 Álvaro del Portillo uviedol, že „po smrti nášho zakladateľa sme v *Preces* pokračovali v modlitbe *Oremus pro Patre*, ktorú on sám zaradil na konci tridsiatych rokov minulého storočia, keď bol chorý a myslel si, že kvôli svojej chorobe - ktorá bola infekčná a nevyliciteľná - nebude môcť pokračovať vo svojom apoštoláte“[1]. Príhovor *Oremus pro Patre* bol začlenený 14. februára 1938, počas španielskej občianskej vojny. Dňa 9. januára 1938 svätý Josemaría napísal z Burgosu: „Pred časom bolo cítiť potrebu zaradiť prosbu 'Pro Patre' do oficiálnej modlitby Diela. -Od budúceho 14. februára, dňa vďakyvzdania, podobne ako 2. októbra, sa začneme v našom *Preces* po 'Oremus pro benefactoribus

nostris' modliť 'Oremus pro Patre' a budeme hovoriť: 'Misericordia Domini ab æterno et usque in æternum super eum: custodit enim Dominus omnes diligentes se'. 'Milosrdenstvo Pánovo nech je nad ním vždy, lebo Pán ochraňuje všetkých, čo ho milujú'“[2].

Keď sme hovorili o prosbe za biskupa, videli sme, že v dejinách *oratio communis* alebo formúl príhovoru za rôzne stupne a úrady Cirkvi sa objavuje modlitba za toho, kto je zodpovedný za skupinu veriacich, napríklad *pro pastore nostro, pro abate*. Rovnakým smerom sa uberá aj zaradenie príhovoru za hlavu Opus Dei. K modlitbe za pápeža a biskupa ako vonkajších garantov jednoty v Cirkvi sa pridáva modlitba *pro Patre* ako vonkajší garant jednoty v Božom Diele. Takto sa začína nová časť druhej časti *Preces*, ktorá sa zameriava na rodinu Opus Dei.

Nenašla sa žiadna formula príhovoru, ktorá by používala tie isté žalmové verše inšpirujúce odpoveď (porov. Ž 102, 17 a 144, 20, Vg). Neviem, prečo si Escrivá vybral práve tieto dva verše zo Žaltára.

Žalm 102 je vďakyvzdanie, ktoré sa začína výzvou dobrorečiť Pánovi za jeho milosrdenstvo a lásku. Božia láska, opísaná otcovským tónom, sa prejavuje v uzdravení žalmistovej choroby, ktorý toto Božie gesto číta v nadväznosti na veľké udalosti Exodu. Vidieť Božiu vernosť jeho plánu ospravedlňuje výzvu dôverovať Pánovi uprostred ťažkostí. V. 1 a v. 22 („Dobroreč Pánovi, duša moja“) sú inklúziou, ktorá zahrňa 22 veršov žalmu, teda toľko písmen, koľko je v hebrejskej abecede. Zdá sa, akoby týmto žalmom Boh učil Izrael premeniť všetky možné kombinácie slov na úkon chvály. Strofa, v ktorej sa nachádza v. 17, sa pohráva s kontrastom medzi večnosťou Boha a

pominuteľnosťou človeka (v. 15-16). Pominuteľnosť a krehkosť ľudských bytostí, podobne ako trávy, je postavená do kontrastu s dobrotou všemohúceho Pána. Keďže jeho kráľovstvo všetko ovláda (v. 19), môže prejavovať svoju dobrotu „od vekov až na veky“ (v. 17). Aby ju mohli zakúsiť, tí, čo sa modlia, musia žiť v bázni pred Bohom (v. 17), ktorá má podobu dodržiavania zmluvy, pamätania na prijaté prikázania a ich praktického uplatňovania (v. 18).

Tieto štyri slovesá („báť sa, pozorovať, pamätať, plniť“) sú zhrnuté v slovese „milovať“ vo v. 20 Žalmu 144 („Pán ochraňuje všetkých, čo ho milujú“). Tento žalm je ďalším chválospevom na Pánovo milosrdenstvo voči všetkým tvorom, najmä voči najchudobnejším, ktorí prosia o spravodlivosť. Je to akrostický žalm postavený na téme Pánovej kráľovskej moci. Opäť v ňom nachádzame výzvu obrátiť celú svoju

bytosť k chvále. V synagogálnej liturgii sa tento žalm recituje trikrát denne, lebo kto tak robí, „môže si byť istý, že bude synom v budúcom svete“ (Berakhot 4b)[3]. Erich Zenger dal do súvisu tento žalm s modlitbou Otčenáš, pričom poukázal na početné tematické príbuznosti (príchod kráľovstva, posvätenie mena, chlieb, odpustenie, atď.)[4].

Spojením týchto dvoch žalmových veršov Escrivá vytvoril zaujímavý vzťah medzi milosrdenstvom a otcovstvom. Modlitba presahuje historické okolnosti, ktoré viedli k zaradeniu príhovoru do *Preces*, a vyzýva nás, aby sme vnímali prežívanie otcovstva v Diele ako ovocie Božieho milosrdenstva voči tým, ktorí sú hlavou Diela. Strach, ktorý ukladá vlastná krehkosť, sa vyzýva premeniť na bázeň pred Bohom, ktorý berie do úvahy Božiu všemohúcnosť a nezabúda na svoju vernosť. Božia pomoc nebude chýbať,

ak Otec miluje a dobrorečí Bohu
každý deň.

[1] AGP série D.1, 458-2-2, str. 21.

[2] Méndiz Noguero, *Tres cartas
circulares*, str. 353-377, 368.

[3] Porov. Tiziano Lorenzin, *I Salmi*,
Miláno, Paoline, 20022, str. 528.

[4] Porov. Frank-Lothar Hossfeld -
Erich Zenger, *Die Psalmen III*. Psalm
101-150, Würzburg, Echter, 2012, str.
877. Zdá sa, že prvotná Cirkev
potvrdzuje tento vzťah predpisom,
aby kresťania trikrát denne recitovali
modlitbu Otčenáš.